

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Gabrielou Bašnou v právní věci

žalobce: **V. S.**, narozený dne X
státní příslušnost U.
bytem v ČR X
zastoupen advokátem Mgr. Pavlem Štanglem
sídlem Zárubova 506/4, Praha 12

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2026, č. j. CPR-11413-3/ČJ-2026-930310-V241,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2026, č. j. CPR-11413-3/ČJ-2026-930310-V241, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 270,- Kč k rukám jeho právního zástupce, Mgr. Pavla Štangla, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2026, č. j. CPR-11413-3/ČJ-2026-930310-V241, (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) částečně změnil výrok rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 24. 2. 2026, č. j. KRPA-67117-14/ČJ-2026-000022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba 18 měsíců, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „členské státy EU a smluvní státy“). Prvostupňový správní orgán konstatoval, že žalobce od 30. 11. 2025 do 24. 2. 2026 pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu. Zároveň upozornil na to, že výkon rozhodnutí o správním vyhoštění není v současné době možný s ohledem na překážky pro vycestování cizince, jelikož v zemi původu žalobce, tj. na Ukrajině, probíhá válečný konflikt. Prvostupňový správní orgán posuzoval nepřiměřenost dopadů svého rozhodnutí do soukromých a rodinných vztahů žalobce, což neshledal; přičemž akcentoval, že žalobce sám v napadeném rozhodnutí nespatořoval žádnou nepřiměřenost, jelikož po ukončení válečného konfliktu má v plánu se s celou rodinou vrátit zpět do země původu.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí se ztotožnil s právním posouzením i skutkovým stavem zjištěným prvostupňovým správním orgánem a ke změně ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí přistoupil jen pro nepřesné určení počátku doby zákazu vstupu, jelikož prvostupňový správní orgán vycházel z již neaktuální právní úpravy. Tudíž výrok byl opraven tak, aby jeho znění odpovídalo novele zákona o pobytu cizinců. Novelou totiž došlo k vložení nové úpravy § 120a odst. 6 do zákona o pobytu cizinců, dle níž se počátek doby, po kterou nelze účastníkovi umožnit vstup na území členských států EU, stanoví dle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ode dne skutečného vycestování účastníka; přičemž vycestování státních příslušníků Ukrajiny na Ukrajinu v současné době vzhledem k válečnému konfliktu není možné.

II.

Obsah žaloby

Shodu s prvopisem provedla S. K.

4. Žalobce namítal nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, jelikož mu byla dne 24. 3. 2026 udělena dočasná ochrana za účelem sloučení rodiny s manželkou a nezletilým synem, a to s platností do 31. 3. 2027. Žalovaný však na tuto podstatnou skutkovou změnu nikterak nereagoval, čímž své rozhodnutí zatížil vnitřním logickým i právním rozporem. Dle § 4 odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“) se osoba s udělenou dočasnou ochranou pro účely zákona o pobytu cizinců považuje za držitele víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu. Žalobce tak ke dni vydání napadeného rozhodnutí disponoval zákonným pobytovým oprávněním, tudíž nemůže být současně vyhošťován z území, na kterém zákonně pobývá. Dále odkázal na § 4 odst. 5 Lex Ukrajina, dle kterého je výkon trestu vyhoštění odložen po dobu trvání dočasné ochrany; tím spíše v případě správního vyhoštění. Taktéž měl tento postup žalovaného za rozporný s čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany (viz rozsudky NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29, č. j. 8 Azs 174/2024-25).
5. Dále žalobce namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu nepřiměřeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobce akcentoval, že na území ČR žije ve společné domácnosti s manželkou a nezletilým synem, jenž je s ohledem na nízký věk zcela závislý na péči obou rodičů. Jak manželka, tak nezletilý syn mají na území ČR udělenou dočasnou ochranu. Nesouhlasil s tím, že správní orgány neprovedly individualizované posouzení dopadu napadeného rozhodnutí na jeho nezletilého syna, jelikož nehodnotily povahu a závažnost protiprávního jednání, rodinnou situaci, existenci dětí a jejich věk, závažnost obtíží v zemi původu, nejlepší zájem a blaho dítěte a pevnost sociálních, kulturních a rodinných vazeb s hostitelským státem a se zemí původu (viz rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Boultif proti Švýcarsku č. 54273/00 ze dne 2. 8. 2001, ve věci Üner proti Nizozemsku č. 46410/99 ze dne 18. 10. 2006, ve věci Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku č. 50435/99 ze dne 31. 1. 2006 atp.). Tvrzení žalovaného, že vzhledem k válečnému konfliktu na Ukrajině není napadené rozhodnutí vykonatelné, tudíž nebude mít dopad do rodinného života žalobce, označil žalobce za zavádějící z důvodu nejistoty jeho možné aktivace v budoucnu. Navíc byl žalobce přesvědčen, že se v jeho případě jednalo o toliko administrativní delikt nejnižší závažnosti, tj. o neoprávněný pobyt na území ČR.
6. Žalobce rovněž namítal nesprávné právní posouzení věci správními orgány, neboť nepřistoupily k aplikaci mírnějšího opatření dle § 50a zákona o pobytu cizinců. Upozornil na to, že do dne 11. 12. 2025 disponoval povolením k přechodnému pobytu za účelem podnikání na Slovensku, jenž jej opravňovalo k pobytu i v ostatních státech schengenského prostoru. Žalobce byl přesvědčen, že správní orgány měly přednostně uvážit o uložení mírnějšího opatření, a to o povinnosti opustit území a teprve poté při naplnění výhrady veřejného pořádku zvažovat vyhoštění (viz rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2020, č. j. 5 Azs 432/2019-29 a čl. 6 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES tzv. návratová směrnice).
7. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2011 sp. zn. 1 As 94/2011 žalobce namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, a to co se týče délky správními orgány

Shodu s prvopisem provedla S. K.

vypočtené doby neoprávněného pobytu. Zopakoval, že do dne 11. 12. 2025 disponoval povolením k přechodnému pobytu na Slovensku, tudíž nebyl omezen pravidlem „90/180 dní“ pro krátkodobý bezvízový pobyt; za neoprávněný pobyt žalobce tak lze maximálně považovat období od 12. 12. 2025 do 24. 2. 2026.

8. Žalobce správním orgánům vytýkal i nepřiměřenou a nedostatečně odůvodněnou délku správního vyhoštění na 18 měsíců. Určení doby vyhoštění správními orgány měl za nepřezkoumatelné, jelikož jimi bylo toliko v obecné rovině konstatováno, že doba odpovídá zjištěným skutečnostem, okolnostem případu a rozhodovací praxi. Žalobce měl za to, že správní orgány měly přihlédnout k tomu, že se z jeho strany jedná o první porušení pobytového oprávnění na území ČR; k poměrně krátké době neoprávněného pobytu (74 dnů); k předchozímu legálnímu pobytu v rámci EU; k silné rodinné vazbě na území ČR; k ozbrojenému konfliktu na Ukrajině; k následnému udělení dočasné ochrany žalobci za účelem sloučení rodiny (viz rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2017, č. j. 5 Azs 49/2017-34).
9. Nesouhlasil s postupem správních orgánů, které přistoupily k vydání napadeného rozhodnutí za situace, kdy je na Ukrajině válečný konflikt (viz rozsudek NSS ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 89/2022-24). Připustil, že správní orgány k této skutečnosti přihlédly, nicméně správně měly přistoupit k přerušení správního řízení do doby ukončení konfliktu.
10. Navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí, věc vrátil žalovanému k dalšímu projednání a rozhodnutí a přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný plně odkázal na odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí a na doložený spisový materiál. Upozornil na to, že žalobce podal toliko blanketní odvolání proti prvostupňovému správnímu orgánu, které ani po výzvě žalovaného řádně nedoplnil.
12. Navrhl, aby soud nedůvodnou žalobu zamítl.

IV.

Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
14. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaný souhlasili s projednáním a rozhodnutím dané věci bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. Veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel, a jichž se dovolávaly i účastníci ve svých podáních, jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí

Shodu s prvopisem provedla S. K.

(rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

15. V první žalobní námitce žalobce namítal nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, jelikož mu byla v průběhu odvolacího řízení dne 24. 3. 2026 udělena dočasná ochrana za účelem sloučení rodiny s manželkou a nezletilým synem, a to s platností do 31. 3. 2027. Dle § 4 odst. 4 zákona Lex Ukrajina a čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES tak žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí disponoval zákonným pobytovým oprávněním, tudíž byl přesvědčen, že nemůže být současně vyhošťován z území, na kterém zákonně pobývá.
16. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
17. Soud v případě první žalobní námítky odkazuje na bohatou a ustálenou judikaturu správních soudů, která se výkladem v přítomném čase formulového slovesa „pobývá-li“ ve shora citovaném zákonném ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců věnovala. NSS zejména v usneseních ze dne 28. 7. 2023, č. j. 2 Azs 41/2023-34 a ze dne 27. 7. 2023, č. j. 2 Azs 53/2023-21, jednoznačně konstatoval, že: „pro zahájení, vedení a také zákonné uložení správního vyhoštění je rozhodující to, zda se cizinec (v minulosti) před zahájením příslušného řízení dopustil pobytu na území bez platného oprávnění k němu (příp. platného cestovního dokladu).“ (podtržení doplněno soudem). Na podporu svých závěrů NSS odkázal na „rozsudek ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017-28, v němž shrnul, že „z judikatury zdejšího soudu vyplývá, že rozhodnutí o správním vyhoštění se vydá tehdy, jestliže nastane [pozn. soudu: nikoliv trvá] některá ze skutkových okolností předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, za předpokladu, že se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života“ (obdobně srov. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010-74, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 3 Azs 139/2016-46, ze dne 10. 2. 2017, č. j. 4 Azs 8/2017-21, ze dne 28. 6. 2017, č. j. 2 Azs 120/2017-19, ze dne 20. 7. 2017, č. j. 1 Azs 199/2017-27, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 3/2017-29, či ze dne 10. 2. 2021, č. j. 2 Azs 343/2020-21). [16] V rozsudku ze dne 29. 3. 2016, č. j. 5 Azs 121/2015-32, ... a rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2019, č. j. 7 Azs 405/2018-43, v němž soud vzal za prokázané, že cizinec pobýval na území České republiky nelegálně toliko jeden den. Konstatoval, že „úkony, které stěžovatel realizoval (podání žádosti o pomoc při dobrovolném návratu a žádosti o prodloužení platnosti výjezdního příkazu) samy o sobě nemohou nic změnit na naplnění dikce § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců. [...] zákon přitom nestanoví, že by správní orgán nebyl oprávněn vydat rozhodnutí o vyhoštění, pokud cizinec pobýval na území České republiky nelegálně pouze v řádu dnů, ani neukládá zohledňovat to, zda stěžovatel požádal o prodloužení výjezdního příkazu. [...] Podstatné je, že došlo ke splnění podmínek ve smyslu § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců.“ (obdobně srov. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2016, č. j. 7 Azs 22/2016-21). Ostatně mnohdy jsou vyhošťováni i cizinci, kteří na

Shodu s prvopisem provedla S. K.

území neoprávněně pobývali jen několik hodin (srov. např. rozsudky NSS ze dne 23. 10. 2019, č. j. 10 Azs 277/2019-514, či ze dne 5. 5. 2020, č. j. 10 Azs 67/2020-32). [18] Konečně v rozsudku ze dne 3. 10. 2018, č. j. 6 Azs 300/2018-23, NSS posuzoval obdobnou situaci, kdy cizinci bylo taktéž uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců; výslovně přitom uvedl, že „samotná délka řízení o správním vyhoštění, respektive časový odstup mezi zjištěným porušením zákona a uložením správního vyhoštění, nemůže mít na zákonnost výroku o uložení správního vyhoštění vliv. Ustanovení citované v předcházejícím odstavci nedává správnímu orgánu žádný prostor pro správní uvážení, a je-li zjištěno, že cizinec pobýval na území České republiky bez víza či cestovního dokladu nebo že se dopustil opakovaného porušení zákona, je třeba správní vyhoštění uložit.“ [19] Nejvyšší správní soud taktéž akcentuje, že v řadě svých dřívějších rozhodnutí cituje znění § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 či 4 zákona o pobytu cizinců, jež zakotvují důvod pro správní vyhoštění vyjádřený termínem „pobývá-li“ (v přítomném čase), ačkoli pod něj následně subsumují skutkový stav spočívající v (ukončeném) protiprávním jednání cizince, jehož se tento dopustil v určitém konkrétním období před zahájením řízení o správním vyhoštění. Poukázat lze např. na rozsudky NSS ze dne 4. 10. 2017, č. j. 6 Azs 221/2017-24, ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 164/2020-24, ze dne 5. 5. 2020, č. j. 10 Azs 67/2020-32, ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Azs 137/2020-27, ze dne 7. 12. 2020, č. j. 1 Azs 392/2020-22, ze dne 8. 1. 2021, č. j. 3 Azs 219/2019-27, ze dne 9. 3. 2021, č. j. 8 Azs 212/2020-29, ze dne 17. 3. 2021, č. j. 4 Azs 366/2020-28, ze dne 24. 8. 2021, č. j. 3 Azs 328/2020-33, či usnesení NSS ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 265/2021-23. [20] Kasační soud nadto ve vztahu k nynější věci zdůrazňuje, že stěžovatel v zásadě nikterak nezpochybňuje nosné důvody, na nichž krajský soud založil své právní posouzení. Nepolemizuje s argumentem, že zahájením řízení o správním vyhoštění je ukončen neoprávněný pobyt cizince, tudíž v době vydávání rozhodnutí o správním vyhoštění, a případech řízení o odvolání proti němu, se cizinec z povahy věci fakticky nenachází na území nelegálně [a tedy by nikdy nemohl naplňovat hypotézu „pobývá-li“ na území bez platného oprávnění k pobytu, pakliže by § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců byl interpretován tak, jak požaduje].“ (podtržení doplněno soudem). Soud v nyní posuzované skutkově obdobné věci nemá důvod se od citované judikatury NSS odchýlit, a proto dospěl k závěru, že naplnění zákonné podmínky pro vyhoštění spočívající v neoprávněnosti pobytu je nutno posuzovat toliko ve vztahu k okamžiku kontroly, nikoliv ke dni vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, jak namítá žalobce.

18. Žalobce v první námitce odkázal na rozsudky NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 2 Azs 111/2024-29, č. j. 8 Azs 174/2024-25, jimiž podporoval své tvrzení, že napadené rozhodnutí je rozporné s čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES a § 4 odst. 4, 5 Lex Ukrajina, pro nemožnost souběžného vydání správních rozhodnutí jak o vyhoštění (napadeného rozhodnutí), tak rozhodnutí o poskytnutí dočasné ochrany žalobci. Soud však zmíněné odkazy na rozsudky NSS posoudil za v dané věci nepřiléhavé, jelikož v nich byly řešeny skutkově odlišné situace, kdy správní orgány naopak na základě zjištění, že účastníkovi bylo uděleno dlouhodobé vízum ve třetím státě, dovodily zánik jeho oprávnění k pobytu na území ČR za účelem dočasné ochrany.
19. Soud nesdílí ani výtku žalobce, že žalovaný nikterak nereagoval na podstatnou skutkovou změnu spočívající v udělení mu dočasné ochrany v průběhu odvolacího řízení. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně 4 v posledním odstavci

Shodu s prvopisem provedla S. K.

tuto skutečnost výslovně uvedl a zahrnul ji do svých úvah ohledně přiměřenosti napadeného rozhodnutí do rodinného života žalobce.

20. První žalobní námitku tak soud shledal nedůvodnou.
21. Ve druhé žalobní námitce žalobce namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu nepřiměřeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť správní orgány neprovedly individualizované posouzení dopadu napadeného rozhodnutí na jeho nezletilého syna; nehodnotily povahu a závažnost protiprávního jednání; rodinnou situaci; závažnost obtíží v zemi původu; nejlepší zájem a blaho dítěte a pevnost sociálních, kulturních a rodinných vazeb s hostitelským státem a se zemí původu.
22. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*
23. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
24. V nyní posuzované věci správní orgány při posuzování přiměřenosti napadeného rozhodnutí vycházely z následujícího skutkového stavu věci. Správní orgány zjistily, že žalobce je dospělý, zdravý jedinec v produktivním věku, schopný se o sebe postarat. Na území České republiky žije ve společné domácnosti s manželkou a nezletilým synem, kteří disponují dočasnou ochranou. Akcentovaly, že žalobce při výsledku potvrdil, že napadené rozhodnutí nebude pro něj nepřiměřené, jelikož si je vědom toho, že není po dobu válečného konfliktu na Ukrajině vykonatelné; tudíž po tuto dobu bude s rodinou na území České republiky pobývat a jakmile válečný konflikt na Ukrajině skončí, celá rodina se přestěhuje zpět do země původu. Správní orgány proto uzavřely, že rodinné a soukromé vztahy žalobce nebudou napadeným rozhodnutím nepřiměřeně zasaženy. Soud ověřil, že shora uvedený skutkový stav vyplývá ze správního spisu, a to zejména z protokolu o výsledku účastníka správního řízení ze dne 24. 2. 2026, č. j. KRPA-67117-10/ČJ-2026-000022-SV a z výpisů z příslušných databází.
25. Soud ohledně právního posouzení přiměřenosti zásahu vyhoštění do soukromého a rodinného života cizince (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců) připomíná, že správní orgány jsou vždy povinny poměřovat kritéria stanovená v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to rovněž s přihlédnutím ke kritériím vyplývajícím z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k

Shodu s prvopisem provedla S. K.

rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, Ünner proti Nizozemsku, body 57-58, rozsudek ESLP ze dne 31. 1. 2006, stížnost č. 50435/99, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, bod 39, rozsudek ESLP ze dne 28. 6. 2011, stížnost č. 55597/09, Nunez proti Norsku, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posuzovat ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi se zájmy státu. Přičemž NSS v rozsudku ze dne 9. 1. 2023, č. j. 5 Azs 78/2021-41, s odkazem např. na rozsudek ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, zdůraznil, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu cizince do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je třeba v případě, že se toto rozhodnutí dotýká nezletilých dětí, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, z níž NSS v tomto rozsudku obsáhle citoval, zohledňovat nejlepší zájem dítěte, tedy zabývat se pečlivě situací těchto nezletilých dětí, brát v úvahu jejich věk, konkrétní okolnosti jejich pobytu či míru závislosti na péči daného cizince. A v rozsudku ze dne 9. 1. 2023, č. j. 5 Azs 78/2021-49, NSS k hodnocení nejlepšího zájmu nezletilého dítěte v rámci správního řízení o vyhoštění jednoho z rodičů výslovně uvedl, že: *„Nejlepší zájem dítěte nutně nemusí v každém případě převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem ... , nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah a přiznat mu stěžejní význam (srov. též obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40). Tím spíše tyto závěry platí pro řízení o správním vyhoštění cizince, které je zpravidla již poslední příležitostí, kde je možné nejlepší zájem nezletilých dětí vyhošťovaného cizince zohlednit a dosáhnout spravedlivé rovnováhy mezi uvedenými konkurujícími zájmy (viz též již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, a tam citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19).“* (podtržení provedeno soudem)

26. Co se týče kritérií rozhodných pro posouzení nejlepšího zájmu nezletilého dítěte soud dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2025, č. j. 9 Azs 133/2025-30, v němž Nejvyšší správní soud v bodech [20] až [23] právě uvedl, že: *„... „zájem a blaho dětí, zejména s ohledem na obtíže, kterým by čelily v domovské zemi“ jsou jednou z rozhodných okolností pro posouzení přiměřenosti zásahu do základního práva na respektování soukromého a rodinného života zaručeného v čl. 8 Úmluvy (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 18. 10. 2006, Ünner proti Nizozemsku, stížnost č. 46410/99, body 54 až 60; rovněž rozsudek NSS č. j. 5 Azs 383/2019-40, odst. [40]). Uplatní se zároveň čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, který stanoví, že „[z]ájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy správními nebo zákonodárnými orgány“. Jsou-li ve správním řízení zjištěny okolnosti věci, z nichž vyplývá, že může být dotčen nejlepší zájem dítěte, pak je povinností příslušného správního orgánu tento zájem zjistit a při rozhodování zohlednit. Nejvyšší správní soud připomíná, že podle judikatury Ústavního soudu (nálezn ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19) lze rozlišovat čtyři kategorie právních řízení podle typu dopadu na dítě:*

Shodu s prvopisem provedla S. K.

- první kategorie: řízení, jejichž účelem je upravit přímo práva či povinnosti dítěte, které mu náleží jakožto dítěti (např. řízení o péči o dítě a o styku s ním);

- druhá kategorie: řízení, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, která se však bezprostředně nedotýkají jeho statusu dítěte (např. řízení o soukromoprávních závazcích, trestní řízení proti mladistvému pachateli);

- třetí kategorie: řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte (přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), mají však na dítě zprostředkovaný právní dopad, neboť jejich výsledek je nutně a nepominutelně spojen s navazující změnou právního postavení dítěte (např. řízení o vyhoštění jeho pečující osoby, na něž navazuje buď řízení o změně péče o dítě, nebo vycestování dítěte za pečující osobou a změna jeho trvalého pobytu);

- čtvrtá kategorie: řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na ně pouze fakticky (např. řízení o výpovědi z pracovního poměru rodiče pečujícího o dítě, v jehož důsledku se právní postavení dítěte nemění, ale fakticky se může měnit např. ekonomický status jeho rodiny).

K jednotlivým kategoriím je třeba dodat, že „[u] první kategorie řízení je nejlepší zájem dítěte prakticky vždy rozhodujícím kritériem, které musí rozhodovací orgán vzít v úvahu. U druhé kategorie a třetí kategorie je nejlepší zájem dítěte zcela zásadním kritériem, nicméně ten může být převážen konkurujícím zájmem, typicky oprávněným zájmem jiného jednotlivce požívajícího rovněž ochrany základních lidských práv a svobod (např. v občanskoprávním sporu mezi dítětem a třetí osobou), ale i dostatečně významným zájmem veřejným (např. na uložení trestního opatření mladistvému pachateli, který spáchal mimořádně závažné provinění). U třetí kategorie se přitom otevírá širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější. U čtvrté kategorie není zásadně povinností rozhodujícího orgánu přiblížit k nejlepšímu zájmu dítěte, s výjimkou případů, kdy pozitivní právní úprava výslovně s ochranou zájmů dítěte počítá“ (nálezn Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 950/19, body 52 a 53). Žalovaný měl zjistit, jakým způsobem se případné rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatele promítne do života jeho nezletilého syna, který pobývá na území České republiky. Teprve tato zjištění by mu umožnila vymezit nejlepší zájem nezletilého syna stěžovatele. Jeho řádné vymezení je nezbytným předpokladem toho, aby jej bylo možné zohlednit při rozhodování o zrušení platnosti uvedeného povolení (rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, odst. [34] až [36], nebo ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 Azs 234/2023-51, odst. [15]). Obecně platí, že základním nástrojem k dostatečnému zjištění skutkového stavu je v těchto případech výslech každého z rodičů nezletilého dítěte. Vyžádat si lze i stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí (rozsudek NSS č. j. 5 Azs 33/2022-39, odst. [41]). Žalovaný mohl vyjít i z jiných podkladů, jestliže by umožňovaly zájem nezletilého dítěte zjistit.“

27. V nyní posuzované věci žalovaný nespороval, že žalobce je otcem nezletilého dítěte. Taktéž správní orgány měly za nesporné, že žalobce žije ve společné domácnosti s manželkou (matkou nezletilého) a s nezletilým dítětem. Tudíž na základě shora uvedených skutkových zjištění správním orgánům předně svědčila povinnost zohlednit

Shodu s prvopisem provedla S. K.

nejlepší zájem nezletilého dítěte ve smyslu § 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, a vyvinout v tomto směru procesní aktivitu; měly tak učinit skutková zjištění ve vztahu k možným dopadům napadeného rozhodnutí do sféry nezletilého dítěte (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2020, č. j. 4 Azs 171/2019-25, odst. [20]). Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu rozsudek č. j. 5 Azs 33/2019-39, odst. [35] a [36] „*Není podstatné, že cizinec tuto skutečnost nenamítal, případně k ní sdělil jen obecná tvrzení*“. Správní orgány se měly zejména soustředit a zjistit, jakým způsobem by se případně mohlo napadené rozhodnutí promítnout do života nezletilého dítěte žalobce, který žije na území České republiky. Teprve tato zjištění by správním orgánům umožnila vymezit nejlepší zájem nezletilého dítěte. Přičemž této povinnosti se nemohly zbavit ani na základě pouhého tvrzení žalobce, že on nepřiměřenost napadeného rozhodnutí nepociťuje. Správní orgány do svých rozhodnutí nepromítly žádné úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte, když bez dalšího uzavřely, že ze správního spisu nezjistily takové rodinné vztahy, které by mohly být napadeným rozhodnutím nepřiměřeně zasaženy. V této souvislosti soud upozorňuje, že přitom: „*[o]becně platí, že základním nástrojem k dostatečnému zjištění skutkového stavu je v těchto případech výslech každého z rodičů nezletilého dítěte. Vyžádat si lze i stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí (rozsudek NSS č. j. 5 Azs 33/2022-39, odst. [41]). Žalovaný mohl vyjít i z jiných podkladů, jestliže by umožňovaly zájem nezletilého dítěte zjistit.*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2025, č. j. 9 Azs 133/2025-30). Správní orgány však ve správním řízení nepřistoupily ani k výslechům rodinných příslušníků (matky nezletilého dítěte), ani si nevyžádaly stanovisko příslušného orgánu péče o dítě. A to navíc za situace, kdy ze správního spisu rovněž vyplývá, že žalobce není jako otec zapsán v rodném listě nezletilého a jeho neoprávněný pobyt byl při kontrole zjištěn na ubytovně v Praze, a nikoliv na adrese jím tvrzené společné domácnosti vedené s manželkou a nezletilým dítětem.

28. Soud konstatuje, že z odůvodnění obou správních rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány svá rozhodnutí, resp. rozsah a podstatu odůvodnění, postavily toliko na tvrzení žalobce, že on osobně nevnímá napadené rozhodnutí jako nepřiměřený zásah do svého rodinného života, jelikož si je dobře vědom toho, že po dobu válečného konfliktu v zemi jeho původu nebude muset spolu s rodinnými příslušníky opustit území České republiky, s tím, že po skončení tohoto konfliktu se s celou rodinou vrátí zpět do země původu. Nicméně s ohledem na shora citovanou ustálenou a bohatou judikaturu nejsou správní orgány oprávněny za situace, kdy v řízení figuruje nezletilé dítě, bez dalšího aprobovat tvrzení žalobce o neexistenci nepřiměřeného zásahu a již vůbec nepřistoupit k vlastnímu posouzení dané otázky. Je sice pravdou, že správní orgány v obecné rovině připustily, že napadené rozhodnutí bude mít dopady na rodinný život žalobce, avšak již nenásledovala žádná konkrétní úvaha, zda v daném řízení mohla být určitá práva nezletilého dítěte dotčena, a pokud ano, v čem spočíval jeho nejlepší zájem. Takováto úvaha by teprve umožnila správním orgánům identifikovat nejlepší zájem dítěte a ten poměřit s veřejným zájmem, který rozhodnutí o vyhoštění sleduje. Soud shrnuje, že správní orgány v dané věci zcela rezignovaly na zjišťování konkrétních skutkových okolností, z nichž by bylo lze zjistit pro rozhodnutí podstatné skutečnosti, tj. jaké faktické rodinné vztahy mezi jednotlivými rodinnými členy skutečně panují, potažmo pak dovodit jaké (konkrétní) dopady na ně bude mít napadené rozhodnutí.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

29. V této souvislosti soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2025, č. j. 9 Azs 133/2025-30, v němž NSS uvedl, že: „[s]právní orgán si musí být vědom toho, že jeho rozhodnutí má dopady do života konkrétních lidí v konkrétní situaci. Povinnosti posoudit nejlepší zájem dítěte nedostojí tím, že do odůvodnění rozhodnutí vždy zahrne obsáhlé obecné úvahy o tom, jak výjimečně může toto hlediska převážet nad veřejným zájmem na zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nýbrž srozumitelným vyjádřením příslušných skutkových zjištění vztahujících se k nezletilému dítěti a jejich následným posouzením. ... Na takovémto skutkovém základě nelze zjistit, zda v daném řízení s ohledem na konkrétní okolnosti vůbec mohla být práva nezletilého dítěte dotčena, a pokud ano, v čem měl jeho nejlepší zájem spočívat. Z rozhodnutí žalovaného rovněž neplyne, z jakého důvodu nepovažoval za nutné dokazování doplnit (např. provedením výsledku stěžovatele či matky nezletilého).“ Takéž judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, či ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52) v návaznosti na uvedený přístup ESLP vyžaduje, aby byl nejlepší zájem dítěte odpovídajícím způsobem posouzen, přičemž vážení a zohledňování nejlepšího zájmu dítěte musí být materiálně obsaženo v odůvodnění daného rozhodnutí. Ačkoli se zmíněná judikatura přímo řízení o vyhoštění netýká, lze v ní obsažené obecné úvahy vztáhnout i na nyní posuzované řízení o vyhoštění, jelikož NSS v rozsudku ze dne 9. 1. 2023, č. j. 5 Azs 78/2021-49, jednoznačně dospěl k názoru, že zejména v řízení o vyhoštění je podstatné, aby správní orgány přiměřenost dopadů rozhodnutí na nezletilé dítě hodnotily obzvláště pečlivě.
30. Soud tedy shrnuje, že v dané věci správní orgány shora uvedeným povinností nedostály, jelikož z jejich rozhodnutí vyplývá, že skutečnou podstatu citované judikatury, tedy povinnost konkrétně a individuálně posoudit nejlepší zájem nezletilého dítěte a přezkoumatelně jej vyvážit s případným jiným veřejným zájmem, zcela pominuly. Byť nejlepší zájem dítěte nemusí vždy převážet nad konkurujícím veřejným zájmem, správní orgány jsou však povinny se jím zabývat, hledat spravedlivou rovnováhu mezi oběma zájmy a tuto úvahu srozumitelně a přezkoumatelně vyjádřit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2022, č. j. 5 Azs 230/2020-43), což se v dané věci nestalo.
31. Soud tedy dospěl k závěru, že správními orgány zjištěný skutkový stav věci vyžaduje zásadní doplnění, současně nelze odhlédnout od toho, že soudy ve správním soudnictví mají ve skrze funkci kasační, tj. pouze přezkoumávají závěry správních orgánů a nemohou za ně činit a doplňovat úvahy a domýšlet odůvodnění správních rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, č. j. 7 As 267/2015-57, ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013-37, bod [33], ze dne 30. 11. 2018, č. j. 5 As 182/2016-30, bod [28]). V bodě [27] rozsudku ze dne 16. 2. 2017, č. j. 9 As 211/2016-106, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „Není tedy úkolem soudu, aby v případě přezkumu zákonnosti rozhodnutí správního orgánu dotvářel a domýšlel jeho odůvodnění. Tím by zcela popřel svou roli přezkumného orgánu, jehož řízení je založeno na rovnosti účastníků (čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Nelze připustit, aby krajský soud ve svém rozsudku, místo přezkoumání správnosti rozhodnutí správního orgánu, vytvářel zcela nové myšlenkové úvahy, kterými úvahu správního orgánu nahradí.“ (podtržení přidáno soudem). Soud konstatuje, že s ohledem na nezbytnost zásadního doplnění skutkového stavu věci, jenž Shodu s prvopisem provedla S. K.

je pak žalovaný následně povinen řádně posoudit a své úvahy vtělit do rozhodnutí, musel přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí, jelikož by ve světle posledně citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu rezignoval na svou přezkumnou funkci. Druhou žalobní námitku tak soud hledal důvodnou.

32. Žalobce rovněž namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí, jelikož správními orgány nebyla přednostně hodnocena možnost aplikace mírnějšího opatření dle § 50a zákona o pobytu cizinců.
33. Soud předně odkazuje na druhou právní větu v rozsudku NSS ze dne 12. 12. 2018, č. j. 6 Azs 322/2018-28, v níž NSS formuloval jednoznačný právní závěr, a to, že: *„Primárně správní orgány zvažují uložení správního vyhoštění a teprve tehdy, shledají-li nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince, popřípadě zjistí-li jiný důvod bránící uložení správního vyhoštění, přistoupí k uložení povinnosti opustit území České republiky. Aplikace § 50a odst. 6 zákona o pobytu cizinců přichází v úvahu jen, pokud nebyly naplněny podmínky uložení správního vyhoštění. Za situace, kdy podmínky pro vyhoštění naplněny jsou, správní orgán nemá jinou možnost než rozhodnutí o správním vyhoštění vydat.“* (podtržení přidáno soudem). Z citované judikatury je stručně řečeno zřejmé, že správním orgánům při aplikaci § 50a zákona o pobytu cizinců, jímž je ukládána cizincům mírnější povinnost než v případě vyhoštění, tj. jen povinnost opustit území České republiky, nenáleží volná úvaha ohledně volby vydání rozhodnutí správního vyhoštění či rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR. V případě rozhodnutí o opuštění území ČR se jedná o subsidiárně použitelný režim, jenž nastupuje teprve v případě, kdy (primárně) ve věci nelze rozhodnout o vyhoštění cizince.
34. Podmínkou pro možné přistoupení k aplikaci § 50a zákona o pobytu cizinců tedy je skutečnost, že správní orgány v rámci rozhodování o správním vyhoštění dospějí k závěru, že rozhodnutí o vyhoštění nelze vydat, což se v dané věci nestalo. S ohledem na to, že soud v předchozí posuzované námitce shledal potřebné, aby správní orgány nejprve řádně zjistily skutkový stav věci a pak posoudily (ne)přiměřenost rozhodnutí o vyhoštění, nebude soud pro předčasnost posuzovat tuto žalobní námitku.
35. V pořadí čtvrté žalobní námitce žalobce sporoval nedostatečně zjištěný skutkový stav, co se týče délky správními orgány vypočtené doby jeho neoprávněného pobytu v ČR, jelikož do 11. 12. 2025 žalobce disponoval povolením k přechodnému pobytu na Slovensku; tudíž jeho neoprávněný pobyt v ČR mohl vzniknout teprve od 12. 12. 2025.
36. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobci bylo správní vyhoštění uloženo na základě toho, že v ČR pobýval od 30. 11. 2025 do 24. 2. 2026 bez oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn, čímž naplnil skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců. Žalobce byl dne 24. 2. 2026 kontrolován prvostupňovým správním orgánem, přičemž lustrací v informačních systémech bylo zjištěno, že nemá platné žádné pobytové oprávnění; poslední platné pobytové oprávnění získal žalobce na Slovensku, a to přechodný pobyt za účelem podnikání platný do 11. 12. 2025. Žalobce na území ČR vstoupil dne 1. 9. 2025 na základě biometrického cestovního dokladu a setrval zde.
37. Soud shledal, že skutkový stav ohledně neoprávněného pobytu žalobce byl ve věci dostatečně zjištěn. Správní orgány vyšly z lustrací provedených v evidencích Policie ČR (zejména v Cizineckém informačním systému, z odpovědi ŘSCP, informačního odboru

Shodu s prvopisem provedla S. K.

ze dne 24. 2. 2026, č. j. CPR-285-554/ČJ-2026-930011). Takto zjištěný skutkový stav je v souladu s požadavky § 3 správního řádu, přičemž nebylo nezbytné, aby správní orgány opatřovaly ještě samotné rozhodnutí o zastavení řízení ve věci pobytu žalobce. Podle § 50 odst. 2 správního řádu podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán, přičemž podle § 51 odst. 1 (ve spojení s § 50 odst. 1) správního řádu k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Provedená lustrace v evidencích Policie ČR poskytla zcela konkrétní údaje, na základě kterých bylo možné vydat napadené rozhodnutí, přičemž o jejich správnosti ani nevznikly žádné pochybnosti. Ostatně žalobce ani žádné návrhy na doplnění dokazování k otázce délky svého pobytu nenavrhoval. Podstatou jeho žalobní námitky nebyl jím tvrzený nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, nýbrž jeho právní posouzení správními orgány, resp. správné vypočtení doby, po kterou žalobce neoprávněně na území ČR pobýval. Správní orgány za počátek neoprávněného pobytu žalobce označily datum 30. 11. 2025, žalobce byl přesvědčen, že je třeba počátek jeho neoprávněného pobytu stanovit až ode dne 12. 12. 2025, neboť ke dni 11. 12. 2025 ještě disponoval platným přechodným pobytem na Slovensku.

38. Soud předně zdůrazňuje, že žalobce byl za situace, kdy mu svědčilo oprávnění k přechodnému pobytu na Slovensku (tj. do 11. 12. 2025), oprávněn na území ČR pobývat dle § 18 písm. d) bodu 5 zákona o pobytu cizinců přechodně, bez víza, ale pouze za podmínky, že doba jeho pobytu na území ČR nepřekročila 3 měsíce. Žalobce nespороval, že v ČR pobýval nepřetržitě ode dne 1. 9. 2025, tudíž žalobce se mylí, když počátek svého neoprávněného pobytu odvozuje až od data ukončení pobytového oprávnění uděleného mu na Slovensku; naopak správní orgány určily počátek neoprávněného pobytu správně ke dni 30. 11. 2025, kdy soud pro stručnost odkazuje na strany 2 až 3 obou správních rozhodnutí, kde se správní orgány délkou neoprávněného pobytu žalobce pečlivě zabývaly.
39. Žalobce v páté žalobní námitce správním orgánům vytkl určení nepřiměřené a nedostatečně odůvodněné délky správního vyhoštění na 18 měsíců. K hodnocení přiměřenosti délky doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU a smluvních států, soud konstatuje, že je na uvážení správního orgánu, jak dlouhou dobu, s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016-41, uvedl, že: *„Otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.“* Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46). Soud taktéž uvádí, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu není vadou rozhodnutí soudu, když v podrobnostech odkáže na rozhodnutí správního orgánu, panuje-li mezi názorem soudu a odůvodněním Shodu s prvopisem provedla S. K.

napadeného rozhodnutí shoda (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47, nebo ze dne 20. 1. 2023, č. j. 8 Afs 92/2022-239).

40. Soud shledal, že správní orgány při úvaze o délce doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU a smluvních států, zohlednily všechny relevantní okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce, přijaté opatření ve formě správního vyhoštění na dobu 18 měsíců považovaly za adekvátní, když při naplnění skutkové podstaty dle § 119 odst. 1 písm. b) bodem 4 zákona o pobytu cizinců lze dobu správního vyhoštění stanovit až na 5 let. Přičemž správními orgány bylo konkrétně přihlédnuto k závažnosti protiprávního jednání žalobce (k délce neoprávněného pobytu), k tomu, že si byl svého neoprávněného pobytu vědom a neoprávněnost svého pobytu v ČR nikterak neřešil. V jeho prospěch bylo naopak zohledněno to, že se správním orgánem po celou dobu spolupracoval. Nelze tedy souhlasit s touto, navíc v ryze obecné rovině formulovanou žalobní námitkou. Dle názoru soudu tak správní orgány zcela objektivně posoudily délku doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU a smluvních států, současně při určení doby zohlednily všechny relevantní okolnosti případu a rozhodly na základě hledisek a v mezích stanovených zákonem, když nad to zvolily délku 18 měsíců, tj. při spodní hranici možné zákonné sazby.
41. V poslední žalobní námitce žalobce vytkl procesní vadu ve správním řízení, jelikož byl přesvědčen, že správní orgány měly po dobu válečného konfliktu správní řízení přerušit, a nikoliv ve věci vydat meritorní rozhodnutí.
42. Dle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „*Policie si v rámci rozhodování o správním vyhoštění vyžádá závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179).*“
43. Dle § 120a odst. 5 zákona o pobytu cizinců „*Není-li vycestování cizince podle odstavce 1 až 3 možné, policie tuto skutečnost uvede v rozhodnutí o správním vyhoštění a ministerstvo cizinci udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území (§ 33 odst. 3).*“
44. Soud s odkazem na § 120a odst. 1, 5 zákona o pobytu cizinců konstatuje, že správní orgány postupovaly procesně správně, když řízení nepřerušily, nýbrž při zjištění nemožnosti žalobce vycestovat do země původu vydaly ve věci meritorní rozhodnutí, v němž tuto skutečnost (nemožnost vycestování) zákonem stanoveným způsobem vtělily do výroku (viz oprava výroku v napadeném rozhodnutí), potažmo i odůvodnění náležitě zohlednily.
45. Co se týče poukazu žalobce na rozsudek NSS ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 89/2022-24, soud jej shledal v dané věci nepřiléhavým, jelikož NSS v něm aproboval postup zdejšího soudu, který v průběhu soudního řízení prolomil zásadu dle § 75 s. ř. s., neboť reagoval na vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině poté, co správní orgány ve věci již vydaly svá rozhodnutí. NSS potvrdil rozsudek zdejšího soudu, jímž bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného z důvodu zásadní změny bezpečnostní situace v zemi původu. V nyní posuzované věci si však správní orgány byly dobře vědomy válečného konfliktu na Ukrajině, jemuž zcela podrobily i napadené rozhodnutí; zásada *non-refoulement* nebyla v dané věci prolomena, a to již i s ohledem na formulaci výroku napadeného rozhodnutí a odůvodnění obou správních rozhodnutí, kde bylo výslovně akcentováno, že napadené rozhodnutí bude vykonatelné teprve po ukončení válečného konfliktu.

Shodu s prvopisem provedla S. K.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

46. Soud tedy žalobou napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vady řízení, jelikož skutkový stav věci vyžaduje zásadní doplnění, zejména ve vztahu ke zjištění nejlepšího zájmu nezletilého dítěte. Soud vrátil věc podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
47. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měl žalobce ve věci plný úspěch, náleží mu náhrada nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že byl od poplatkové povinnosti osvobozen, náleží mu pouze částka odpovídající náhradě nákladů a odměně jeho zástupce. Náklady žalobce přitom spočívají v odměně jeho zástupce za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (AT) v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč [§ 7, § 9 odst. 5 AT] a náhradě hotových výdajů za 2 úkony v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, jak soud ověřil, výsledná výše odměny a náhrady hotových výdajů se proto dále zvyšuje o 21 %. Náhrada nákladů řízení tak činí celkem částku 12 270 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit žalobci k rukám jeho advokáta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4.6.2026

Shodu s prvopisem provedla S. K.

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem provedla S. K.